

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
кафедра адвокатури

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Історія адвокатури»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – вибіркова

Рік набору – 2020

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Історія адвокатури» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2020. 16 с.

Розробники:

Вільчик Тетяна Борисівна, докт.юрид.наук,проф.,

Ковальова Яна Олександрівна, канд.юрид.наук,ас.

Затверджено на засіданні кафедри адвокатури
(протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.)

Завідувачка кафедри – Т.Б. Вільчик, докторка юридичних наук,
професорка

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Історія адвокатури
Вид навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Ковальова Яна Олександрівна, кандидат юридичних наук, асистент кафедри адвокатури Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 -057-704-89-71
E-mail	ya.o.kovalova@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	ya.o.kovalova@nlu.edu.ua

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на системне оволодіння студентами такими тематичними напрямками, які надають всебічне розуміння виникнення, становлення та розвитку адвокатури як важливого правозахисного інституту правової системи держави; основних етапів становлення та розвитку інституту адвокатури в Україні та світі; значення етичних стандартів адвокатської професії та їх розвитку, а також ролі органів адвокатського самоврядування у забезпеченні організації адвокатської діяльності в історичній ретроспективі. В процесі засвоєння зазначених тематичних напрямів студенти повинні оволодіти відповідним законодавством в історичній ретроспективі та по теперішній час.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – системне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями щодо історичних передумов виникнення та розвитку світової адвокатури, основних етапів становлення та розвитку адвокатури в Україні та у світі, вивчення правових основ організації та діяльності адвокатури у різні історичні періоди.

Активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи.

Завданнями навчальної дисципліни «Історія адвокатури» є надання здобувачам вищої освіти систематизованих знань щодо:

- формування системи теоретичних знань про виникнення та розвиток адвокатури в Україні та у світі;
- набуття навичок аналізування текстів історичних пам'яток та документів;
- розуміння організаційних та процесуальних особливостей функціонування адвокатури в різних країнах на різних історичних етапах її розвитку;
- розуміння значення етичних стандартів адвокатської професії та їх розвитку в історичній ретроспективі;
- розуміння ролі органів адвокатського самоврядування у забезпеченні організації адвокатської діяльності в історичній ретроспективі.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Теорія права», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Конституційне право», «Історія держави і права України».

Кореквізити: «Державне будівництво і місцеве самоврядування», «Кримінальне право», «Цивільне право», «Адміністративне право», «Трудове право», «Міжнародне право».

Постреквізити: «Кримінальне право», «Цивільне право», «Адміністративне право», «Трудове право», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Основи адвокатури».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН-1. Демонструвати знання місця та значення історії адвокатури в системі

суспільних, зокрема юридичних наук, її зв'язок з історією та теорією держави і права й іншими галузями правознавства.

РН 2. Розкривати сутність адвокатури в суспільстві.

РН-3. Демонструвати знання адвокатської діяльності як феномену світової культурної спадщини.

РН-4. Розкривати сутність еволюції як основи виникнення права на правову допомогу та адвокатури.

РН-5. Демонструвати знання особливостей виникнення та розвитку адвокатури Стародавньої Греції.

РН-6 Демонструвати знання особливостей виникнення та розвитку адвокатури Стародавнього Риму.

РН-7. Демонструвати знання особливостей виникнення та розвитку адвокатури Середньовічної Англії.

РН-8. Демонструвати знання особливостей виникнення та розвитку адвокатури Середньовічної Німеччини.

РН-9. Демонструвати знання особливостей еволюції інституту адвокатури країн Західної Європи та США Нового часу (1640-1870pp).

РН-10. Розкривати сутність особливостей відродження української адвокатури з 1991 р. та до нашого часу.

РН-11. Аналізувати стан законодавчих актів, що регулюють адвокатську діяльність в Україні з 1991 р. до сьогодні в історичній ретроспективі.

РН-12. Демонструвати знання видатних адвокатів та їх промов.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	

1	Предмет, мета і завдання курсу «Історія адвокатури». Зародження інституту адвокатури.	Предмет, мета і завдання курсу «Історія адвокатури». Зародження інституту адвокатури.	6
2	Адвокатура Стародавнього Риму.	Адвокатура Стародавнього Риму.	6
3	Європейська адвокатура періоду Середньовіччя (476 – 1453 рр.) Відродження (1453 – 1640 рр.)	Європейська адвокатура періоду Середньовіччя (476 – 1453 рр.), Відродження (1453 – 1640 рр.).	6
4	Адвокатура країн Західної Європи та США Нового часу (1640-1870 рр.).	Адвокатура країн Західної Європи та США Нового часу (1640-1870 рр.).	6
5	Еволюція інституту адвокатури в США (Новітній час 1871 р. – поч. ХХІ ст.).	Еволюція інституту адвокатури в США (Новітній час 1871 р. – поч. ХХІ ст.).	6
6	Еволюція інституту адвокатури Великобританії та Франції (Новітній час 1871 р. – поч. ХХІ ст.).	Еволюція інституту адвокатури Великобританії та Франції (Новітній час 1871 р. – поч. ХХІ ст.).	6
7	Еволюція інституту адвокатури Німеччини (Новітній час 1871 р. – поч. ХХІ ст.).	Еволюція інституту адвокатури Німеччини (Новітній час 1871 р. – поч. ХХІ ст.).	6
8	Виникнення та становлення української адвокатури в Княжий період та період Гетьманщини.	Виникнення та становлення української адвокатури в Княжий період та період Гетьманщини.	8
9	Виникнення та становлення української адвокатури у польсько-литовський період.	Виникнення та становлення української адвокатури у польсько-литовський період.	8
10	Розвиток адвокатури України XVII-XVIII ст.	Розвиток адвокатури України XVII-XVIII ст.	8
11	Адвокатура на українських землях у складі Російської Імперії.	Адвокатура на українських землях у складі Російської Імперії.	8
12	Адвокатура на українських землях у складі Австро-Угорської імперії.	Адвокатура на українських землях у складі Австро-Угорської імперії.	8
13	Роль української адвокатури в час національно-визвольної боротьби в період 1917-1923 рр. та у відродженні української	Роль української адвокатури в час національно-визвольної боротьби в період 1917-1923 рр. та у відродженні	8

	державності.	української державності.	
14	Українська адвокатура в СРСР.	Українська адвокатура в СРСР.	6
15	Відродження української адвокатури з 1991 р. та до нашого часу.	Відродження української адвокатури з 1991 р. та до нашого часу.	8
16	Видатні адвокати та представники наукових шкіл.	Видатні адвокати та представники наукових шкіл.	8
	Усього		112

**Види навчальних занять і самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Предмет, мета і завдання курсу «Історія адвокатури». Зародження інституту адвокатури.	Предмет, мета і завдання курсу «Історія адвокатури». Зародження інституту адвокатури.	156
2	Адвокатура Стародавнього Риму.	Адвокатура Стародавнього Риму.	
3	Адвокатура країн Західної Європи та США Нового часу (1640-1870 рр.).		
4	Еволюція інституту адвокатури США та країн Західної Європи (Новітній час 1871 р. – поч. ХХІ ст.).		
5	Адвокатура на українських землях у складі Російської Імперії	Адвокатура на українських землях у складі Російської Імперії	
6	Роль української адвокатури в час національно-визвольної боротьби в період 1917-1923 рр. та у відродженні української державності.		
7	Відродження української адвокатури з 1991 р. та до нашого часу.	Відродження української адвокатури з 1991 р. та до нашого часу.	
8	Видатні адвокати та представники наукових		

	шкіл.		
--	-------	--	--

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих і підзаконних актів з питань організації та діяльності адвокатури;
- робота над кейсами з питань організації та діяльності адвокатури;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе і рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання й методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Історія адвокатури» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства (Страсбург, 1988) // Бюлетень законодавства і юридичної практики України "Адвокатура в Україні". – К., 2000 – вид. "Юрінком". – № 4.
2. Загальна декларація прав людини: Прийнято резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи / Упоряд. Ю.К. Качуренко. – 2-е вид. – К.: Юрінформ, 1992. – С. 18–24.
3. Декрет о суде от 14 февраля 1919 г. // Собрание Указов УССР, 1919. – № 11. – Ст. 141.

4. Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06.2011 р. № 3460-VI (ред. від 18.07.2020 р.)
5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
6. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05.07.2012 р. № 5076-VI (ред. від 03.07.2020 р.).
7. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
8. Конституція України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР (ред.01.01.2020 р.).
9. URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
10. Конституція СРСР від 5 грудня 1936 року // СЗ ССРСР: у 2 т., Т.1. – 1968.
11. Конституція УРСР від 30 січня 1937 року // 33 УРСР, 1937. – № 30. – Ст. 121
12. Міжнародний пакт про громадські і політичні права від 16.12. 1966 року // (Міжнародний пакт ратифіковано Указом президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII (2148-08) від 19.10.1973.
13. Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII Конгресом ООН із запобігання злочинам у серпні 1990 р. // Адвокатура України: правове регулювання і судова практика: практ. посіб. для адвоката. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 768 с.
14. Положення про адвокатуру СРСР 1939 року // СП ССРСР, 1939. – № 49.
15. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів від 09.06.2017 р. (зі змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України від 15.02.2019 р.). URL : <https://ips.ligazakon.net/document/MUS28627>
16. «Правила адвокатської етики», схвалені Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при Кабінеті Міністрів України, протокол від 1-2 жовтня 1999 р. №6 // Арбітражні вісті. – 1999. - № 44-45 (47). - ст. 5-7.
17. Про адвокатуру: Закон України від 19 грудня 1992 року N 2887-XII // Відомості Верховної Ради. – 1993. – № 9. – Ст. 62.
18. Про адвокатуру: проект закону, зареєстрований Верховною Радою України №7051 від 04.02.2005 р.
19. Про введення народного суду: Постанова Народного Секретаріату від 4 січня 1918 року // Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень Уряду Української РСР (1917 – 1941 рр.). – К., 1963. – Т.1.
20. Програма інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 14 вересня 2000 р. №1072 // Офіційний вісник України. – 2000. – №39. – Ст. 1648.
21. Положення про адвокатуру Української РСР від 2 жовтня 1922 р. // СУ УСРР. – 1922. – № 43. – Ст. 630.

22. Про затвердження Положення про адвокатуру Української РСР: Закон Української РСР від 31 жовтня 1980 р. Друга сесія Верховної Ради Української РСР 10 скликання. К., 1981. С. 140-142 .Затверджено Верховною Радою 1 жовтня 1980 року.
23. Про затвердження Порядку оплати праці адвокатів з надання громадянам правової допомоги в кримінальних справах за рахунок держави: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 травня 1999 р. №821.
24. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 11 червня 1998 року № 615/98 // Урядовий кур'єр. – 16 липня 2003. – №129.
25. Про концепцію судово-правової реформи в Україні: Постанова ВР України // Відомості Верховної Ради України, 1992. – № 30. – Ст. 426.
26. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., Першого протоколу та протоколів №2,4,7 та 11до Конвенції: Закон України, №475/97-ВР від 17.07.1997 р. // Відомості Верховної Ради України, 1997. – №40. – Ст. 263.
27. Положення про консультації для надання юридичної допомоги населенню, що організовуються колегіями захисників від 27 грудня 1922 р. // Бюлетень НКЮ УРСР. – 1924. – № 45.
28. Положення про народний суд УРСР від 26 жовтня 1920 року // Бюлетень НКЮ УРСР, 1922. – № 15.
29. Стандарти юридичної професії, прийняті Міжнародною асоціацією юристів у вересні 1990 року.
30. Статут Великого княжества Литовского 1588 г.: Тексты. Справочник. Комментарии. – Минск, 1989. – 570 с.
31. Судебные уставы 20 ноября 1864 года, с изложением рассуждений, на коих они основаны, изданные Государственной канцелярией. – СПб, 1867. – Ч. 3. – 567 с.
32. Тимчасове положення про народні суди і революційні трибунали УРСР: Декрет Ради Народних Комісарів України про суд від 14 лютого 1919 року // СУ УССР. – 1919. – № 11. – Ст. 141.
33. Типовые правила профессиональной этики американских адвокатов // Адвокат. – 1998. – № 4-5.
34. Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень Уряду Української РСР (1917 – 1941 рр.). – К., 1963. – Т.1. – 103 с.

Література

1. Адвокатура України: забудьте і невідоме. Випуск 1./ за ред. Б. Василик. – К.:КВІЦ-2014. 380 с.
2. Адвокатура України: забудьте і невідоме. Нариси з історії адвокатури України. Випуск 2.-К.: Вид-во «КВІЦ», 2016.- 556 с.
3. Адвокатура України: забудьте і невідоме/ за ред.І. Б. Василик. – Вип.2.:КВІЦ, 2016.-556 с.
4. Адвокатура України: Книга 1. Організація адвокатури (з практикумом): Підручник у двох книгах / за заг.ред.д.ю.н., проф., заслуженого юриста України С.Я. Фурси та к.ю.н., доцента Бакаянної Н.М.- 2-е вид. доповн. і перероб.- К.: Алерта, 2016. – 864 с.
5. Бондаренко Н. О. Ідейні підґрунтя конституції США 1787 року як основа стабільності суспільно-політичного ладу Американської держави. Право і Безпека. 2017. № 2. С. 18–22. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2017_2_5.
6. Васильковський Е.В. Организация адвокатуры. Ч. 1. Очерк всеобщей истории адвокатуры. – СПб.: Издательство юридического книжного магазина Н.С. Мартынова, 1893. – 621. <http://e-heritage.ru/ras/view/publication/general.html?id=46886075>
7. Vilchuk T. Duties of a lawyer to a court and to a client: foreign scientific doctrine and proposals for the legislation of Ukraine. Russian Law Journal. 2018;6(4):62-99. <https://doi.org/10.17589/2309-8678-2018-6-4-62-99>.
8. Вільчик Т, Святоцька В. Міжнародні стандарти адвокатури: проблеми імплементації у національну правову систему. Право України. 2019. № 12: с. 54-59.
9. Vilchuk, T., Sokolova, A., & Demchyna, T. (2021). Regulation of advocacy profession: global trends. Cuestiones Políticas, 39(69), 689-706. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.3969.43>
10. Вільчик Т.Б. Конституційне право на правову допомогу адвоката у країнах Європейського Союзу та в Україні : монографія. Харків: Право, 2015. 400 с.
11. Довбищенко М. Адвокат і клієнт на Волині в ХУІІ ст.:оплата праці та проблема професійної етики/ М. Довбищенко //Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Культурологія.- Вип. 17. - С.119-128.
12. Історія держави і права України : підручник / В. Д. Гончаренко, В.М. Ермолаєв, В.О. Рум'янцев та ін.; за ред. В. Д. Гончаренко. – Харків : Право, 2019. – 552 с

13. Історія світової та вітчизняної адвокатури: навч. посібник /В. С. Макарчук. – 2-ге вид., випр. і допов. - Львів :Видавництво Львівської політехніки, 2018. - 308 с.
14. Кирилук Н.. Принцип суверенної рівності держав в період Стародавнього Світу та період Середніх віків. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 10. С. 224–227.
15. Кириченко В. Ідеї, що правлять світом – Велика хартія вольностей. Вісник Пенітенціарної асоціації України. 2020. № 3(13). С. 5–12.
16. Кони А.Ф. Нравственные начала в уголовном процессе. Собрание сочинений в 8-ми томах. М.: Юрид. лит., 1967.
17. Логвиненко Є. Смертна кара у Стародавньому Єгипті. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 6. С. 225–229.
18. Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: навч. посібник. Вид. 8-ме, допов. Київ : Атіка; Харків : Право, 2015. 624 с.
19. Молло М. Правила адвокатской профессии во Франции (1842 г.). Перевод с французского / М. Молло М.: Издание Н.П. Шубинского, 1894. 98 с.
20. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. Іспиту /[Т.Б. Вільчик, І.В. Назаров, О.М. Овчаренко та ін.]. – Харків: Право, 2021 р. – 448 с.
21. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.
22. Основи ораторського мистецтва юриста. Навчально-методичний посібник-практикум (галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право) / уклад.: В.Д. Гапотій, О.О. Куліда. Мелітополь.: ФОП Однорог Т.В., 2018. 110 с.
23. Пилипчук О. О. Зародження і розвиток права в давньому Римі (середина VIII – VI ст. до н.е.). Історія науки і техніки. 2018. Т. 8, Вип. 1. С. 179–190. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ictnt_2018_8_1_20.
24. Правда Русская: в 2 т. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1947. – 962 с.
25. Саксонское зеркало: Памятник, коммент., исслед.: перевод / АН СССР, Ин-т государства и права; отв. ред. В.М. Корецкий. – М.: Наука, 1985. – 271 с.
26. Салическая правда / рус. пер. Lex Salica Н.П. Грацианского и А.Г. Муравьева; с введением Н.П. Грацианского. – Казань: Маркелов и Шаронов, 1913. – [2], XXXVIII, 56 с.

27. Стеценко Н. С. Виникнення земельних законів у країнах Західної Європи у найдавніший період. Форум права. 2017. № 4. С. 238–246. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2017_4_39.
28. Хома Н. М. Історія держави і права зарубіжних країн: навч. посібник. Львів: Новий Світ – 2000, 2018. 480 с.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України.
URL:<http://rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
URL:<http://kmu.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міністерства юстиції України.
URL:<http://minjust.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національної асоціації адвокатів України.
URL: <http://www.unba.org.ua/>
5. Офіційний сайт Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.
URL:<http://vkdka.org>
6. Офіційний сайт Київської міської кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.
URL:<http://kmkdka.com>
7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
URL:<http://nbuv.gov.ua>
8. Національна парламентська бібліотека України, каталог книжкових та спеціальних видань.
URL:<http://catalogue.nplu.org>
9. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини. База рішень Європейського суду з прав людини.
URL:<https://hudoc.echr.coe.int/eng#>
10. Переклади практики ЄСПЛ – <http://espch.kau.in.ua/perekladi-praktiki-espl/>
11. Українська Фондація правової допомоги – <http://ulaf.org.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри адвокатури. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/2316-osnovy-advokatury.html>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично й активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при вирішенні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні й самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки в навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції), а ноутбуки і планшети – для ведення конспектів лекцій і відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Історія адвокатури» передбачає проведення поточного й підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких

засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента до вивчення матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4,5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів або тестів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за залік, становить 100. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю (залік)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34